

Til Statsforvaltere og kommuner

Informasjon om fugleinfluensa på ville fugler og dyr

I 2023 var det et stort utbrudd av høypatogen fugleinfluensa (HPAI) på ville fugler, særlig den truede måkearten krykkje ble rammet. Så langt i 2024 har det ifølge en [EFSA-rapport for perioden desember 2023 - mars 2024](#) og [Veterinærinstituttets siste statusrapport](#) vært færre påvisninger enn i fjor. Likevel ser vi at utbredelsen av viruset som forårsaker fugleinfluensa er stor, og det er et stort genetisk mangfold blant sirkulerende virus. Fugleinfluensa er i tillegg påvist hos flere pattedyr, blant annet rødrev i Norge, og drøvtyggere i USA.

Vi må forvente og forberede oss på en økning i antall HPAI-påvisninger hos kolonihekkende sjøfugler i vår og sommer. Gjennom våren har Mattilsynet derfor forberedt seg på et slikt utbrudd sammen med flere samarbeidspartnere.

Vi oppfordrer alle Statsforvaltere til å tenke gjennom hvordan dere kan forberede dere på et utbrudd, særlig i rollen som koordinator. Samtidig ber vi om at dere videresender denne informasjonen til alle kommuner i deres område. Vi vet at mange kommuner allerede har gjort gode forberedelser, men håper likevel at denne oversikten/informasjonen kan være nyttig i videre forberedelser.

Meld fra om syke eller døde ville fugler og dyr

Det gjør dere via [«varsle-knappen»](#) på nettsidene våre.

Alle meldinger som kommer inn vil bli vurdert av Mattilsynet lokalt, og ved behov blir det tatt ut prøver. Selv om vi ikke tar prøver av alle fugler og dyr vi får meldinger om, er informasjon likevel verdifull for oss. Den hjelper oss med å oppdage og vurdere utviklingen av et mulig utbrudd så tidlig som mulig.

Dersom kommuner eller statsforvaltere blir kjent med brå endringer i forekomst, for eksempel større mengder død fugl på et avgrenset område, ber vi om at dere også tar kontakt med Mattilsynet på telefon 22 40 00 00.

Håndtering av syke ville fugler

Kun personer som har tilstrekkelig kompetanse til det, bør avlive syke fugler. I en situasjon med mange syke og døde ville fugler i et område, vil det ikke være praktisk gjennomførbart å avlive alle de syke fuglene. Ferdsl i et slik område kan gi uro blant dyrene, noe som kan medføre en ekstra påkjenning og føre til mer smittespredning. Da vil det beste være å la fuglene få ro og la naturen gå sin gang.

Håndtering av døde fugler

Ved store utbrudd av fugleinfluensa vil det ofte være behov for at døde fugler samles inn og leveres til egnet mottakssted for destruksjon. Kommunene bør ha planer for hvordan slik innsamling bør foregå, og hvordan avfallet skal avhendes, [les mer om dette her](#). Det er viktig at personell som står for innsamling for god opplæring i smittevernsrutiner. Kommunelegen kan være en god hjelp her.

I noen tilfeller vil det være best å ikke samle inn for å unngå å forstyrre fugl slik at de flytter på seg og sprer smitte, eller forlater eget rede. Det er Mattilsynet som vil gjøre den vurderingen. Ta derfor kontakt med oss dersom dere vurderer å starte organisert innsamling av døde fugler.

Ved innføring av infisert sone og ferdselsforbud

I noen tilfeller kan det bli aktuelt å innføre infisert sone og ferdselsrestriksjoner. De tiltakene som eventuelt blir iverksatt, vil ha som formål å begrense smittespredning til tamme og ville fugler. Slike restriksjoner vil bli fastsatt i forskrifts form, og Mattilsynet vil orientere om det på nettsidene våre.

Nyttig informasjon

Vi oppdaterer nettsidene våre fortløpende, og anbefaler derfor våre samarbeidspartnere å lenke dit, slik at oppdatert informasjon alltid er tilgjengelig.

[Mattilsynets samleside om fugleinfluensa](#)

Se også følgende nettsider:

[Veterinærinstituttets nettside om fugleinfluensa på ville fugler](#)

[Folkehelseinstituttets nettside om fugleinfluensa](#)

Se også vedlagte dokument «Håndtering av HPAI på ville fugler - samarbeid mellom Mattilsynet, Miljødirektoratet og andre etater» for en oversikt over roller, ansvar og myndighet».

Vennlig hilsen

Lise Petterson

Regiondirektør sør og vest, Mattilsynet